

De geschiedenis van Tirol

Een chronologie van de gebeurtenissen in dorp, land en Schloss Tirol

Bij de regionale geschiedenis hebben wij onze aandacht op de omgeving van Dorf Tirol gericht.

2300 v. Chr.	Steenkamergraf uit Gratsch
2200 – 1900 v. Chr.	Menhirs van Algund
1300 – 850 v. Chr.	Vesting op de Mutkopf, schaalstenen en zgn. “Schluntensteine”
15 v. Chr.	Drusus en Tiberius, stiefzonen van Augustus, veroveren alpengebied en stichten daarop de provincie Rätien.
470 n. Chr.	St. Valentin wordt op Zenoburg begraven.
476	Einde van het Westromeinse Rijk. Dorf Tirol onder Frankische heerschappij.
550 - 600	Doordringen van de Bajuwaren en vreedzame verovering.
725	St. Korbinian wordt op Zenoburg begraven.
1027	Bisschop van Trente krijgt graafschap Vinschgau van koning Konrad II te leen.
1096	Albert I van Vinschgau krijgt van bisschop Altmann van Trente de graafschap Vinschgau te leen en bouwt Schloss Tirol.
1141	De graven van Vinschgau noemen zich voor het eerst „graven van Tirol“.
1149	Eerste gedocumenteerde vermelding van Dorf Tirol.
1164	Eerste gedocumenteerde vermelding van de doopkapel van de hl. Johannes de dooper.
1140 - 1160	Onder Albert II (+ 1165) en Berthold I (+ 1180) wordt de bouw van Schloss Tirol hervat.
1241 - 1253	Ontstaan van Schloss Brunnenburg.
1248	Geboorteaar van het land Tirol, niet meer “land in het gebergte”, maar “dominium comitis Tyrolis”.
1253	Albert III, laatste graaf van Tirol, sterft en het land gaat over op Meinhard III van Görz - Tirol = Meinhard I van Tirol.
1269	Bisschop Bruno van Brixen beleent Meinhard II van Tirol met de Brunnenburg.
1271	Verdeling van Görz en Tirol. Meinhard II (getrouwd met Elisabeth von Wittelsbach, weduwe van koning Konrad IV en moeder van koning Konradin) krijgt Tirol, graaf Albert krijgt Görz met Lienz en Pustertal.
1282	Meinhard II beleent Konrad Milser met Patzlei(d), het latere Schloss Thurnstein.
1286	Koning Rudolf I van Habsburg beleent Meinhard II met Kärnten.
1287	Meinhard II krijgt patronaat van St. Peter.
1288	Graaf Meinhard koopt Zenoburg en verbouwt deze tot zijn residentie.
1290	Verbouwing van St. Peter
1306	Hendrik van Tirol wordt koning van Bohemen.
1330	Margarethe Maultasch van Tirol trouwt met Jan Hendrik van Luxemburg (Bohemen).
1332	Kerk van St. Ruprecht wordt in de oorkonden vermeld.
1334	Koning Hendrik geeft de Brunnenburg aan de weduwe en kinderen van Wilhelm van Brunnenburg te leen.
1342	Verdrijving van Jan Hendrik van Luxemburg en huwelijk van Margarethe Maultasch met Lodewijk markgraaf van Brandenburg (Beieren). “Grote vrijbrief”.
1347	Schloss Tirol wordt door koning Karel van Bohemen zonder succes belegerd, de Zenoburg wordt echter verwoest.
1348	Gemeente Tirol wordt door het diocees Trente onder zijn beschermheerschap genomen (ervoor onder bisdom Chur).
1360	Verplaatsing van de soevereine residentie van Tirol naar Meran.
1363	Zoon van Margarethe Maultasch, Meinhard III, sterft en Tirol gaat over op Rudolf IV van Habsburg.
1370	Uitbreiding van de parochiekerk van Dorf Tirol.
1379	Tirol gaat over op Leopold III.

1386	Veldslag van de Habsburgers met medewerking van vele Tirolers tegen de Zwitsers bij Sempach. Een slag met grote verliezen en Leopold III sterft daarbij.
1406	Tirol wordt zelfstandig Habsburgs vorstendom.
1406 - 1439	Friedrich IV "met de lege tas". Standenconstitutie.
1415 - 1416	Friedrich IV kiest bij het concilie van Konstanz partij voor de tegenpaus Johannes XXIII en wordt vogelvrij verklaard.
1420	Verplaatsing van de hoofdstad van Meran naar Innsbruck.
1472	Kerk St. Ruprecht wordt opnieuw gewijd.
1477	Hans Kripp koopt de Brunnenburg.
1477	Verplaatsing van de Meraner munterij naar Hall onder "Sigmund de Muntrijke".
1478	Eerste vermelding van de naam "Schloss Thurnstein".
1499	Zware nederlaag van de Tirolers tegen de Zwitsers in de Calwenwald (bij Glurns).
1520	Vermelding van de sloop van de Köstengraben.
1525	Boerenopstand in de geest van de hervorming. Belegering van het klooster aan de Kornplatz in Meran en verovering door de boeren uit Dorf Tirol en Algund. Pastorie van Dorf Tirol wordt op 15 mei veroverd.
1564	Tirol met Vorarlberg wordt weer zelfstandige graafschap.
1665	Keizer Leopold I neemt de regering van Tirol over.
1665	Pastoor van Tirol-Meran verhuist naar Meran.
1682	Bouw van de tunnel "Knappenloch" als verbinding naar Schloss Tirol.
1703	Inval van Beiers-Franse troepen tijdens de Spaanse successieoorlog.
1720	Pragmatieke Sanctie verklaart ondeelbaarheid van de Oostenrijkse landen.
1796 / 97	Oorlog van Oostenrijk met revolutionair Frankrijk. Franse troepen bereiken Meran. Dorf Tirol meldt één gesneuvelde.
1800	Leopold van Braitenberg koopt de Zenoburg.
1805	Tirol gaat tijdens de Vrede van Pressburg naar Beieren. Dorf Tirol hoort bij het district Eisacktal.
1808	Schloss Tirol wordt voor 2700 gulden verkocht.
1809	Opstand tegen Beierse heerschappij. Veldslagen bij de berg Isel bij Innsbruck. Vijf gesneuvelden uit Dorf Tirol. Regering onder Andreas Hofer.
1809	Op 16 november veldslag bij de Küchelberg (= heuvel, waarop Dorf Tirol ligt). Front loopt van Saltaus via Riffian, Kuens, Dorf Tirol tot Plars en Töll. Schutterscommandant van Dorf Tirol Jakob Flarer, weduwboer. De veldslag is succesvol, 14 inwoners van Dorf Tirol zijn gesneuveld. Gevechten in de omgeving duren voort tot december.
1810	Verdeling van Tirol. Delen van het land gaan naar Beieren, Italië en de Illyrische provincies van Frankrijk. Dorf Tirol valt opnieuw onder Beieren.
1810 / 20-02	Fusillering van Andreas Hofer in Mantua na proces met voorafgaand vonnis van Napoleon.
1813 - 1814	Einde van de napoleontische heerschappij en hereniging van Tirol met Oostenrijk.
1816	Meran koopt Schloss Tirol voor 4.000 gulden en schenkt het aan de keizer.
1849 - 1866	Oorlogen met Italiaanse troepen, gevechten tot de zuidelijke landgrens in de buurt van het Gardameer.
1854 -1856	In de parochiekerk Dorf Tirol wordt het Romaanse langhuis door een groter neogotisch langhuis vervangen.
1860	Bouw van een nieuw hoogaltaar en de preekstoel in de parochiekerk.
1867	Opening van de Brennerbahn.
1882 - 1892	Renovatiewerkzaamheden aan Schloss Tirol.
1897	Parochie Riffian maakt zich los van de parochie Tirol-Meran.
1902	Bouw van de wachttorens van Schloss Tirol.
1904 -1911	Wegens geldgebrek worden de renovatiewerkzaamheden aan Schloss Tirol onderbroken.
904	Hans von Schwickert uit het Rijnland koopt de Brunnenburg.
1914	Uitbreken van WO I.
1915 / 23-05	Italië verklaart Oostenrijk de oorlog. Binnenrukken van Tirolse "Standeschützen" (staande schutters).
1918 / 03-11	Wapenstilstand aan het zuidfront. Italianen bezetten zonder strijd Zuid-Tirol. 48 doden en vermisten uit Dorf Tirol tijdens WO I.
1919 / 03-05	De Tirolse landsvergadering biedt Tirol zelfstandigheid om de eenheid van het land te redden.
1919	Koninkrijk Italië neemt Schloss Tirol over.
1919 / 10-09	Ondertekening van het vredesverdrag van Saint-Germain.

1920 / 10-10	Italië annexeert Zuid-Tirol.
1921	Tirol wordt zelfstandige parochie.
1922 / 02-10	Fascistische "Marsch auf Bozen" (mars naar Bozen) en het begin van systematische italianiseringsmaatregelen in Zuid-Tirol.
1923 / 15-12	In het gemeenteprotocol staat voor het eerst "Tirol".
1925 / 30-09	Gemeenteprotocol wordt voor het eerst in het Italiaans opgesteld, maar door niemand ondertekend.
1930	Tirol wordt aartsparochie.
1939	Overeenkomst tussen Italië en Duitsland over het verhuizen van de inwoners van Zuid-Tirol. 86 % kiest voor de Duitse nationaliteit.
1939 / 01-09	Uitbraak van WO II.
1943	Duitse troepen bezetten de provincie Bozen als onderdeel van de "Operationszone Alpenvorland".
1945	Intocht van de geallieerden en einde van WO II. 58 doden en vermisten uit Dorf Tirol tijdens WO II.
1945 / 46	Petities en demonstraties t.b.v. hereniging van Zuid-Tirol met Oostenrijk.
1946 / 05-09	Ondertekening van het verdrag van Parijs en de Gruber-Degasperi-overeenkomst voor Zuid-Tirol.
1948 / 01-01	Italiaanse grondwet en (14/03) autonomiestatuut voor "Trentino-Tiroler Etschland".
1948	Boris de Rachewiltz, schoonzoon van de Amerikaanse schrijver Ezra Pound, neemt zijn intrek in de Brunnenburg.
1956	Eerste onderhandelingen tussen Oostenrijk en Italië over het nakomen van het verdrag van Parijs.
1956 / 57	Demonstratieve springstofaanslagen om het probleem van Zuid-Tirol voor de VN te brengen.
1957 / 17-11	Grote demonstratie van Sigmundskron met de eis "los van Trente".
1958	Ezra Pound voltooit op de Brunnenburg zijn "Cantos".
1959	Probleem van Zuid-Tirol voor de Europese Raad.
1960 - 1970	Restauratiewerkzaamheden aan Schloss Tirol.
1960 / 61	VN-resoluties voor Zuid-Tirol.
1961	Serie van demonstratieve springstofaanslagen.
1964	Oprichting van het bisdom Bozen-Brixen. Dorf Tirol tot dan bij bisdom Trente.
1969	Overeenstemming over een "pakket" van autonome rechten voor de provincie Bozen.
1969 / 70	Renovatiewerkzaamheden aan de parochiekerk van Dorf Tirol.
1972	Schloss Tirol wordt staatsbezit van Zuid-Tirol en wordt in 1984 als nationaal museum heropend.
1972 / 73	Restauratie van het hoogaltaar en het orgel.
19-10-69	Oprichting van de firma Seilbahn Dorf Tirol-Hochmuth
1972 / 73	Bouw van de promenade langs het Blumental. De weg wordt naar de bedenker en gulle weldoener H.-Falkner-Promenade genoemd.
1973	Opening van de kabelbaan Dorf Tirol-Hochmuth.
1978	Het verenigingsgebouw van Dorf Tirol wordt voltooid en huisvest: VVV-kantoor, reisbureau TransTirol, postkantoor, kegelbanen, schietbaan, een multifunctionele zaal en verschillende kleine vergaderzalen van verenigingen in Dorf Tirol.
1988	Op grond van een reorganisatie in Dorf Tirol neemt de Raiffeisenkasse het aandeel van het verenigingsgebouw over en verhuist vervolgens naar dat gebouw. De gemeentelijke instanties verhuizen naar het voormalige gebouw van de Raiffeisenkasse naast de kerk en de ruimtes in het gemeentehuis worden aan de openbare school ter beschikking gesteld.
1990 / 91	Op Schloss Tirol vinden de festiviteiten plaats ter ere van het 850-jarig bestaan van het huidige kasteel. In juni/juli worden ter gelegenheid hiervan de "soirees" in het leven geroepen, die het middeleeuwse leven in verhalen, spijs en drank laten herleven.
01-05-1994	De VVV wordt geprivatiseerd, stopt en begint zijn nieuwe activiteiten als particuliere vereniging onder de naam "Tourismusverein Dorf Tirol".
1994	Ten zuiden van het paleis van Schloss Tirol worden tijdens graafwerkzaamheden de restanten van een pre-Karolingische kerk met 3 apsissen gevonden (bewijs van het legendarische nonnenklooster).
10-10-94	De archeologische afdeling moet Schloss Tirol verlaten.
Mei 1995	Na intensieve verbouwingen en voorbereidingen wordt de eerste nationale tentoonstelling ter gelegenheid van de 700 ^{ste} sterfdag van graaf Meinhard II feestelijk geopend. Op Schloss

Januari 1995	<p>Tirol wordt de internationale kant van de graaf van Tirol getoond, terwijl de kerkelijk politieke kant tegelijkertijd in klooster Stams in het Oberinntal wordt getoond.</p> <p>De Köhlhof, één van de historische symbolen van Dorf Tirol, wordt verbouwd (een Köhlhof – in andere regio's Kehlhof of Keelhof genaamd – was een pre-Karolingische instelling bijv. voor het innen van tienden, verdelen van zaaigoed, wat ongeveer overeenkomt met de latere Maierhof).</p>
Herfst 1995	<p>Voor het eerst bezoeken ook meisjes het voormalige priesterseminarie van Dorf Tirol. Reden was de provisorische verhuizing van de middelbare school van Dorf Tirol naar het kloostergebouw.</p>
1996	<p>De bouw van een bosweg naar de Muthöfe wordt door de gemeentelijke bouwcommissie goedgekeurd.</p>
1998	<p>Opening van het "Pflegezentrum für Vogelfauna Schloss Tirol" (vogelopvang).</p>
2002	<p>Opening van het "Burglehen-Park".</p>